

እቲ ሕቶ “ምልዓል እገዳ” ዘይኮነ - ብቐደሙኽ ስለምንታይ እገዳ’ዩ?

ባይቶ ጸዋታ ሕቡራት ሃገራት፣ ትማሊ መዓልቲ፣ ነቲ ኣብ ታሕሳስ 2009 ከምኡ’ውን ኣብ ታሕሳስ 2011 ኣብ ልዕሊ ኤርትራ ዘሰገደዶ ዘይፍትሓዊ ውሳኔታት እገዳ ኣልዒልዎ ኣሎ።

መንግስቲ ኤርትራ፣ ነዚ ንኣስታት 10 ዓመት ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ዘይምኽኑይ ጉድኣት ዘውረደ ኢፍትሓዊ ውሳኔ ንምእራም ዝተወሰደ ሰጉምቲ ደንቡ እውን እንተመጸ ብኣጎስ ይቐበሎ። በዚ ኣጋጣሚ’ዚ፣ መንግስቲ ኤርትራ፣ ኣብ ውሽጢ ሃገርን ወጻኢን ዝርከብ መላእ ህዝቢ ኤርትራ፣ ቦቲ ምስኩር ናይ መኸተ ያታኡን ዓቕሉን፣ ነዚ ጽንኩር እዋን ብጽንዓት ቦዲሁ፣ ብዓወት ምውጽኡ ልዑል ክብሪ ይህቦ። ከምኡ’ውን ንኹሎም ብሞራልን ዝተፈላለዩ መገዲታትን፣ እዚ ዘሕፍር ውሳኔታት እገዳ ንክልዓል ኣበርክቶ ዝገበሩ ኣዕሩኽ ኤርትራ ምስጋናኡ ይገልጽ። ዮሃና ንኹሎም!

ነዚ ጸሊም ምዕራፍ’ዚ ብምዕጻው፣ ናብ መጻኢ ኣብ እንጥምተሉ ዘለና ኣጋጣሚ ግና፣ ካብዚ ተሞኩሮ’ዚ ዝተጋህደ ሓቅታት ከነስተንትኖ ግቡእ እዩ። ኤርትራ ስለምንታይ እያ ግዳይ ኮይና? ነቲ ኣብ ልዕሊ ኣህጉራዊ ሕጊ ዝተፈጸመ ላግጺ ዝደገፈ ኩነታትከ እንታይ’ዩ? . . እቲ ሓቂ፣ ጽሩይ ከም ማይ ንግሆ እዩ።

ተኸታተልቲ ምምሕዳራት ዋሽንግቶን - ክሊንተን፣ ቡሽ፣ ኦባማ - ብዝሃንደሰዎ ዝምቡዕ ናይ ዕብላላ እንኩቐጽራዊ ስትራቴጂን ናይ መልሕቓት ሜላን፣ ኣብ ኢትዮጵያ ንዝነበረ ስርዓት ወያኔ፣ ሓደ ካብ መልሕቓቶም ኣብ ቀርኒ ኣፍሪቃ ገይሮም ብምቐጻር (ብምዕሳብ) ካብ ዝተኸተልዎ ሜላታት፦

- ደባዊ ግጭታት ምስዋርን ኩናት ምውላዕን ሓላሊኽካ ምምሕዳርን
- ኤትኒካዊ፣ ፈንጋዊ (factional) ምግምማዕ ምንጋሰን ተቐዋማዊ ምግባርን
- ዞባዊ ጥምረትን ምትሕግጋዝን እናሸራሕካ ንምትእትታዎት ባይታ ምውዳድ. ከም ቀንዲ፣ ክጥቀሱ ይኸእሉ።

ርሑቅ ከይከድና፣ ኣብ ኢትዮጵያ፣ ከም ሳቦቤን ናይቲ ሓድጊ በጨቕ ኪብል እንዕዘቦ ዘለና ኤትኒካዊ ረጽሚን ምምዘባላትን፣ ኣብ ሶማሊያን ደቡብ ሱዳንን ነጊሱ ዘሎ ምግምግምን ሕልኽላኽቲን ግዳማዊ ምትእትታዎትን ከም ውጽኢቲ ንኣሸበርቲን ሓንከርቲን ፈጠርዎ ዘሎ ድኻ ባይታ፣ ዕላመታት ናይቲ ዝሩግ ሳቦቤናት እዮም።

ናይዚ ዝምቡዕ ስትራቴጂን ሚላታቲን ኣዕናዊ ሳቦቤናት፣ ኣብ ህልቂት ሰባትን ምምዘባልን፣ ሰደትን ጥሚትን ቁጠባዊ ዕንወትን፣ ልዕሊ ኹሉ ከኣ ንኣሰታት 150 ሚልዮን ህዝቢታት ናይዚ ዞባ ዘኽሰር ናይ ልምዓትን ዕብዮትን ዕድል፣ እልቢ ዮብሉን። እቲ ኣንጻር ኤርትራ ዝተፈብረኹን ዝተሳወረን ትርጉም-ኣልቦ ዶባዊ ግጭታት፣ ቅሉዕ ወተሃደራዊ መጥቃዕቲታት፣ ፖለቲካዊ ሸርሒታት፣ ቀጻሊ ናይ ምንጻልን ጸለምን ስነ-እምሮአዊ ዘመተታት፣ ዘይዓርፍ ኣዕናዊ ቁጠባዊ ዕፈና፣ ኣብ መወዳእታ ኹኣ፣ ብዘሕንኽ ናይ ሓሶት ፍብረኹ፣ ብምርጻም ቀወምቲ ኣባላት ባይቶ ጸጥታ፣ ኣብ 2009 እተሰገደደ እገዳ፣ ካብ መቐን ናይቲ ዝምቡዕ ስትራቴጂያዊ ሕርያን ሚላታቲን ወጻኢ ዝርኣ ኣይኮነን። ዝወረደ ዕንወት ከኣ፣ መዳርግቲ ዮብሉን። ካብቲ ዝተፈጸመ በደል ንላዕሊ፣ ሓሶት ተቓሊዑ፣ ሓቂ ተጋሂዶ እናሃለወ፣ ዕምሪ እገዳ ንምምጣጥ ኪቐርብ ዝጸንሐ ምስምሳት ዘዛዩዶ በደል'ውን ቀሊል ኣይነበረን። ባይቶ ጸጥታ እምበኣር፣ ኪኖ እገዳ ምልዓል፣ ናይ ዘውረዶ በደል ካሕሳ እውን ተሓታቲ እዩ። መንግስቲን ህዝቢን ኤርትራ ከኣ፣ መኸተኣም ንሓቂን ንፍትሒን፣ ብምልዓል እገዳ ጥራይ ኣይከቋርጽዎን እዮም።

ሚኒስትሪ ዜና
ኣሰመራ
14 ሕዳር 2018